



## INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

<b>PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS</b>							
Nivo studija	I CIKLUS	Fakultet	Pravni fakultet				
Predmet	<b>RIMSKO PRAVO</b>						
Godina	I	Status predmeta	Obavezan	Kod	I 5-01	ECTS krediti	7
Semestar	I					Predavanja	3
Nastavne nedjelje	15		Nastavni časovi				
				Predavanja		Vježbe	
				120	25		
Cilj predmeta	U okviru nastavnog predmeta studenti će steći osnovna znanja i pojmove iz oblasti rimskog prava kao i drugih srodnih pravnih instituta iz oblasti grana prava (građansko, obligaciono, stvarno, porodično, nasljedno i dr.). Studenti će ovladati pojmovima kao i nastanku i razvoju pravnih instituta i temeljnih principa prava.						
Ishod učenja	Opća i posebna znanja o temeljnim institutima rimskog privatnog prava. Na osnovu stečenih znanja student je u stanju da dobije optimalne informacije o nastanku i genezi pravnih instituta, da uspostavi korelaciju između relevantnih grana i oblasti prava.						
Način organizacije nastave i vrednovanja rada studenta	Opis aktivnosti (%):						
	1. ex katedra				60%		
2. vježbe				30%			
3. diskusije				10%			
	Učešće u ocjeni (%):						
	1. I kolokvij				30%		
2. II kolokvij				30%			
3. seminarski rad				10%			
4. prezentacija				10%			
5. prisustvo na nastavi				10%			
6. aktivnost na nastavi				10%			
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pojam rimskog prava. Važnost učenja rimskog prava u pravnom studiju. Diobe rimskog prava.</li> <li>2. Povijesni razvitak rimskog prava. Izvori spoznaje rimske pravne povijesti. Razdoblja rimske pravne povijesti: razdoblje civilnog prava, razdoblje pretorskog ili honorarnog prava. Razdoblja rimske pravne povijesti: razdoblje klasičnog i postklasičnog prava.</li> <li>3. Osnove ustavno-političkih, gospodarskih i drugih društvenih odnosa u kojima se proces razvitka prava odvijao. Izvori prava u pojedinim razdobljima.</li> <li>4. Rimsko pravo nakon Justinijana u evropskom pravnom razvitku: znanstvena obrada i primjena rimskog prava. Pravne škole. Recepcija rimskog prava.</li> <li>5. Osobno pravo. Subjekti prava, pravna i djelatna sposobnost, te njihova ograničenja. Fizičke osobe: status libertatis, status civitatis, status familiae. Pravne osobe.</li> <li>6. Obiteljsko pravo. Rimska obitelj i njezin povijesni razvitak. Agnatsko i kognatsko srodstvo.</li> <li>7. Rimsko bračno pravo. Pojam rimskog braka. Brak cum manu i brak sine manu. Miraz. Prestanak braka, razvod. Patria potestas: povijesni razvitak, sadržaj, postanak i prestanak. Tutorstvo i skrbništvo.</li> <li>8. Stvarno pravo. Pojam, vrste i značajke stvarnih prava. Pojam i dioba stvari. Posjed (pojam, vrste, stjecanje, gubitak i zaštita; posjed prava). Pravo vlasništva (pojam, povijesni razvitak, vrste rimskog vlasništva). Originalni i derivativni načini sticanja vlasništva. Zaštita vlasništva: rei vindicatio, actio Publiciana, actio negatoria.</li> <li>9. Služnosti (pojam i načela). Zemljišne služnosti. Osobne služnosti. Enfiteuza. Superficies. Založno pravo (pojam, povijesni razvitak, oblici i sadržaj).</li> <li>10. Obavezno pravo - opći dio. Pravni poslovi. Pojam i vrste pravnih poslova. Sadržaj pravnog posla. Očitovanje volje: oblici pravnih poslova. Zastupanje kod pravnih poslova. Pretpostavke za nastavak valjanog pravnog posla. Nevaljanost pravnih poslova; konvalidacija i konverzija.</li> <li>11. Pojam i historijski razvoj obaveza. Razlozi postanka obaveza. Subjekti obaveza: razdjeljene i solidarne obaveze; uzgredni subjekti obaveza; djelovanje obaveza prema trećim osobama; promjena</li> </ol>						

	<p>subjekata obaveze.</p> <p>12. Činidba kao predmet obaveze. Pojam, vrste i značajke činidbe. Naknada štete. Ugovorna kazna. Zakašnjenje dužnika i vjerovnika.</p> <p>13. Posebni dio - pojedine obaveze. Obaveze iz kontrakata. Verbalni kontrakti. Liberalni kontrakti. Realni kontrakti. Inominatni kontrakti. Pakti. Kvazikontrakti. Obaveze iz delikata. Delikti civilnog prava. Delikti pretorskog prava. Kvazidelikti.</p> <p>14. Nasljedno pravo. Pojam i povijesni razvitak nasljednog prava. Intestatno nasljeđivanje. Oporučno nasljeđivanje. Nužno nasljeđivanje. Legati, fideikomisi, darovanje za slučaj smrti.</p> <p>15. Građanski postupak. Pojam i historijski razvitak rimskoga građanskog postupka. Pojam i značaj tužbe u rimskom pravu. Legisakcijski postupak. Formularni postupak, njegovi stadiji i tok. Formula. Ekstraordinarni postupak.</p>
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stanojević, Obrad, Rimsko pravo, Sarajevo, 2000.</li> <li>2. Šarac, M., Lučić, Z., Rimsko privatno pravo, Sarajevo, 2007.</li> <li>3. Boras, M., Margetić, I., Rimsko pravo, Rijeka, 2004.</li> <li>4. Horvat, Marijan, Rimsko pravo, Zagreb, 1984.</li> <li>5. Malenica, Antun, Rimsko pravo, Novi Sad, 1999.</li> <li>6. Milošević, Miloš, Rimsko pravo, Beograd, 2005.</li> <li>7. Romac, Ante, Rimsko pravo, Zagreb, 1988.</li> </ol> <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bogojević-Glušćević, N., Izvori za rimsko obligaciono pravo (posebni dio), Podgorica, 1995.</li> <li>2. Gaj, Insitucije (Gai Institutionum Commentarii), prev. O. Stanojević, Beograd, 1982.</li> <li>3. Justinijan, Digesta, prva knjiga, drugo izdanje, prev. A. Malenica, Beograd, 2003.</li> </ol>